Prima instanţă: Judecătoria Edineț sediul Dondușeni (judecător T.Sobolschi)
Dosarul nr.2r-246/24 (nr.2-24078009-03-2r-09082024)

CURTEA DE APEL BĂLŢI
Colegiul Civil şi de contencios administrativ
D E C I Z I E

2 decembrie 2024 **mun. Bălţi**

Instanţa compusă din:
Preşedintele completului **Elena Grumeza**
Judecătorii: **Natalia Chircu, Dumitru Corolevschi**

examinând, fără citarea părţilor, recursul declarat de avocatul Teodor Cașu în interesele recurentului Guțu Vadim,

în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Guțu Vadim, intervenient accesoriu Crivoi Andrei împotriva lui Jumiga Dan privind încasarea datoriei și cererea reconvențională depusă de Jumiga Dan împotriva lui Guțu Vadim privind constatarea nulității actului juridic,

împotriva încheierii Judecătoriei Edineț sediul Dondușeni din 31.07.2024,-

a constatat:

Poziţia instanţei:

La 12.05.2023 Guțu Vadim s-a adresat cu cerere de chemare în judecată către Jumiga Dan privind încasarea datoriei.

În ședința de judecată din 15.11.2023 Jumiga Dan a înaintat cerere reconvențională către Guțu Vadim privind declararea nulității actului juridic.

Prin încheierea Judecătoriei Edineț sediul Dondușeni din 15.11.2023 s-a atras în proces Crivoi Andrei în calitate de intervenient accesoriu din partea lui Guțu Vadim.

Prin încheierea Judecătoriei Edneț sediul Dondușeni din 31.07.2024 s-a dispus scoaterea de pe rol a acțiunii civile formulate de Guțu Vadim, intervenient accesoriu Crivoi Andrei împotriva lui Jumiga Dan privind încasarea datoriei.

Solicitarea recurentului:

La 13.08.2024 avocatul Teodor Cașu în interesele recurentului Guțu Vadim, a declarat recurs împotriva încheierii Judecătoriei Edneț sediul Dondușeni din 31.07.2024, solicitând casarea încheierii.

Argumentele părţilor:

În motivarea recursului s-a invocat că deoarece reclamantul des pleca peste hotarele RM, conducându-se de prevederile art.206 alin.1 Codul de procedură civilă, la 05.06.2023, 22.08.2023,20.03.2024, personal a înregistrat la cancelaria Judecătoriei Edineț sediul Dondușeni 3 cereri privind examinarea cauzei în lipsa sa.

Totodată, acesta, fiind asistat de către avocatul Cașu Teodor, la fel a înaintat 7 cereri privind examinarea cauzei în lipsă și anume la următoarele date: 18.10.2023, 15.11.2023,12.12.2023, 04.01.2024, 30.04.2024, 20.06.2024, 31.07.2024.

De la depunerea acţiunii până la momentul actua au avut loc 11 şedinţe de judecată dintre care 4 şedinţe de judecată au avut loc la judecătorul Sobolschi Tatiana, şedinţe de judecată exclusiv petrecute în lipsa atât a reclamantului, cât şi a pârâtului, în şedinţele de judecată fiind prezent doar avocatul pârâtului şi judecătorul, şedinţe petrecute la următoarele date: 23.06.2023, 22.08.2023, 20.09.2023, 18.10.2023, 15.11.2023, 12.12.2023, 04.01.2024, 20.03.2024, 30.04.2024, 20.06,2024, 31.07.2024.

În pofida faptului, că pârâtul nu s-a prezentat în şedinţa de judecată niciodată pe parcursul a 11 şedinţe de judecată, la data de 20.06.2024 avocatul pârâtului (în lipsa pârâtului) şi în lipsa unei cereri personale din partea pârâtului, a înaintat instanţei cererea pentru audierea reclamantului Guțu Vadim.

Conducându-se de dreptul său garantat prin art.206 alin. (1) din Codul de Procedură Civilă al Republicii Moldova, reclamantul prin intermediul avocatului său a solicitat examinarea cauzei în lipsa sa la data de 18.10.2023, 15.11.2023, 12.12.2023, 04.01.2024, 30.04.2024, 20.06.2024, 31.07.2024, totodată această solicitare a fost anterior invocată personal de către reclamant la data de: 05.06.2023, 22.08.2023, 20.03.2024, când acesta se afla în Moldova.

Reieşind din norma art.206 Codul de procedură civilă, orice parte are dreptul garantat de a cere examinarea cauzei în lipsa sa, manifestarea acestui drept printr-o cerere, la caz existând 11 astfel de cereri, totodată este clar expus faptul că nici o parte nu poate fi obligată nici de către instanţă şi nici de orice autoritate să dea declaraţii sau să întreprindă acţiuni în vederea soluţionării în fond a cauzei, orice probă având valoare egală, iar aprecierea probelor o dă instanţa în deliberare, niciuna din părţi nu are obligaţia de a da explicaţii instanţei.

Remarcă faptul că reclamantului Guțu Vadim îi revine dreptul de a alege forma şi modalitatea de apărare a drepturilor, libertăţilor şi intereselor sale legitime în limitele prevăzute de lege, totodată acestuia nu-i pot fi pretinse obligaţii de a da declaraţii care eventual să-l afecteze în soluţionarea cauzei.

La caz, instanţa în încheierea din 31.07.2024 nu a indicat care sunt normele legale care reglementează scoaterea cererii de pe rol pe motivul neprezentării reclamantului în

şedinţă, atunci când acesta prin cerere personală dar şi a reprezentantului său solicită examinarea cauzei în lipsa sa.

În context remarcă faptul, că instanţa nu are temeiul pe care să-şi fundamenteze încheierea, aceasta indicând în încheiere că cererea se scoate de pe rol conform art.267 lit.m) Codul de procedură civilă, care prevede că instanţa judecătorească scoate cererea de pe rol în cazul în care: m) în alte cazuri prevăzute de lege, însă în încheiere nu este indicat expres care este prevederea legală care reglementează anume sancţiunea de a scoate cererea de pe rol, pentru faptul neprezentării de către reclamant în şedinţa de judecată, reclamant care prin 11 cereri consecutive recepţionate de către instanţă şi acceptate, a solicitat examinarea cauzei în lipsa sa.

Aprecierea instanţei de recurs:

Verificând temeiurile invocate în cererea de recurs în raport cu încheierea contestată şi normele legale relevante speţei, Colegiul civil şi de contencios administrativ al Curţii de Apel Bălţi consideră pasibilă de admitere cererea de recurs din considerentele ce succed.

În speță se contestă încheierea instanței de judecată prin care s-a dispus scoaterea de pe rol a acțiunii civile.

Potrivit art.268 alin.2 Codul de procedură civilă, încheierea judecătorească privind scoaterea cererii de pe rol se supune recursului.

Potrivit art.425 Cod de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Instanţa de recurs denotă că copia încheierii din 31.07.2024 a fost recepționată de reprezentantul recurentului contra semnătură în avizul de recepție la 08.08.2024. Recursul a fost declarat la 13.08.2024, prin urmare, recursul este declarat în termenul legal stipulat la art.425 Cod procedură civilă.

Articolul 426 alin.3 Cod de procedură civilă prevede că recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului şi a referinţei la recurs, fără examinarea admisibilităţii şi fără participarea părţilor.

În conformitate cu prevederile art.427 lit.c) Cod de procedură civilă, instanţa de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să admită recursul şi să caseze integral sau parţial încheierea, soluţionînd prin decizie problema respectivă.

Materialele cauzei denotă faptul, că la 12.05.2023 Guțu Vadim s-a adresat cu cerere de chemare în judecată către Jumiga Dan privind încasarea datoriei.

În ședința de judecată din 15.11.2023 Jumiga Dan a înaintat cerere reconvențională către Guțu Vadim privind declararea nulității actului juridic.

Prin încheierea Judecătoriei Edineț sediul Dondușeni din 15.11.2023 s-a atras în proces Crivoi Andrei în calitate de intervenient accesoriu din partea lui Guțu Vadim.

Prin încheierea Judecătoriei Edineț sediul Dondușeni din 31.07.2024 s-a dispus scoaterea de pe rol a acțiunii civile formulate de Guțu Vadim, intervenient accesoriu Crivoi Andrei împotriva lui Jumiga Dan privind încasarea datoriei.

În argumentarea soluției instanța a motivat că reclamantul Guțu Vadim, fiind înștiințat pentru a se prezenta la ședința de judecată de a da declarații, nu s-a prezentat.

La 13.08.2024 avocatul Teodor Cașu în interesele recurentului Guțu Vadim, a declarat recurs împotriva încheierii Judecătoriei Edneț sediul Dondușeni din 31.07.2024, solicitând casarea încheierii.

Examinând recursul potrivit Secţiunii 1 Cod procedură civilă, instanţa de recurs nu se va implica în esenţa fondului litigiului judecat de prima instanţă, ci va verifica în exclusivitate respectarea normelor procesuale la emiterea încheierii atacate.

Din materialele cauzei rezultă cert că instanța de nivelul unu a scos de pe rol acțiunea civilă în baza dispozițiilor art.267 lit.m) Cod procedură civilă, potrivit cărora instanţa judecătorească scoate cererea de pe rol în cazul în care: în alte cazuri prevăzute de lege.

Colegiul civil consideră că instanța de nivelul unu eronat a interpretat și aplicat dispozițiile art.267 lit.m)Cod procedură civilă din considerentele următoare.

Astfel, pentru aplicarea prevederilor art.267 lit.m) Cod procedură civilă instanța de judecată trebuie să indice care lege prevede scoaterea de pe rol.

În speță, Colegiul constată că reclamantul/recurent Guțu Vadim a înaintat instanței de judecată mai multe cereri cu solicitarea examinării cauzei în lipsa sa /f.d.16, 21, 97/.

Totodată, cereri de examinare a cauzei în lipsa reprezentantului reclamantului Guțu Vadim, au fost depuse de avocatul Teodor Cașu - reprezentantul lui Guțu Vadim /f.d.39, 49, 66, 73, 165, 183/.

În ședința de judecată din 20.06.2024 reprezentantul pârâtului din acțiunea inițială Jumiga Dan- avocatul Lavric Andrei a solicitat instanței de judecată citarea suplimentară a lui Guțu Vadim în ședința de judecată pentru a da explicații la situațiile noi apărute.

Prin încheierea protocolară a Judecătoriei Edineț sediul Dondușeni din 20.06.2024 s-a dispus invitarea lui Guțu Vadim prin scrisoare recomandată cu aviz de recepție. Ședința de judecată s-a amânat pentru 31.07.2024 ora 13.00 /f.d.170-174/.

La 31.07.2024 în Judecătoria Edineț sediul Dondușeni a fost înregistrată cererea avocatului Cașu Teodor privind anexarea înscrisurilor și examinarea cauzei în lipsa sa, în cazul neprezentării la ședința de judecată/f.d.183/.

În ședința de judecată din 31.07.2024 s-a prezentat Jumiga Dan și reprezentantul său- avocatul Lavric Andrei, ultimul a solicitat scoaterea de pe rol a acțiunii civile

formulate de Guțu Vadim pe motivul neprezentări acestuia în ședința de judecată /f.d.186-187/.

În rezultat, prin încheierea Judecătoriei Edneț sediul Dondușeni din 31.07.2024 s-a dispus scoaterea de pe rol a acțiunii civile formulate de Guțu Vadim, intervenient accesoriu Crivoi Andrei împotriva lui Jumiga Dan privind încasarea datoriei; examinarea acțiunii reconvențională s-a amânat pentru 22.10.2024 ora 13.00.

Instanța de recurs notează că potrivit art.56 alin.2 Cod procedură civilă, participanţii la proces se bucură de drepturi procesuale egale şi au obligaţii procesuale egale, cu unele excepţii stabilite de lege în dependenţă de poziţia pe care o ocupă în proces.

Conform art.27 alin.1 Cod procedură civilă, disponibilitatea în drepturi se afirmă în posibilitatea participanţilor la proces, în primul rînd a părţilor, de a dispune liber de dreptul subiectiv material sau de interesul legitim supus judecăţii, precum şi de a dispune de drepturile procedurale, de a alege modalitatea şi mijloacele procedurale de apărare.

Articolul 206 alin.1 Cod procedură civilă prevede că părţile au dreptul să solicite instanţei judecătoreşti examinarea cauzei în lipsa lor şi remiterea copiei de pe hotărîre. Dacă partea solicită să-şi dovedească pretenţiile sau obiecţiile prin ascultarea celeilalte părţi, instanţa cere să se prezinte personal în faţa judecăţii.

În sensul normei citate, instanța notează că dreptul reclamantului de a solicita examinarea cauzei în lipsa sa cu trimiterea copiei de pe hotărâre este prevăzut de Codul procedură civilă, astfel că prin scoaterea de pe rol a acțiunii civile instanța i-a încălcat dreptul legal al reclamantului.

Mai mult ca atât, dat fiind că reclamantul Guțu Vadim, cât și reprezentantul acestuia – avocatul Cașu Teodor, pe parcursul examinării cauzei au formulat mai multe cereri în care au solicitat examinarea cauzei în lipsa lor, în asemenea situație, instanța, deși l-a citat pe Guțu Vadim pentru prezentarea în ședința de judecată din 31.07.2024 pentru a da explicații, la care dânsul nu s-a prezentat, nu era în drept să scoate de pe rol acțiunea civilă formulată de Guțu Vadim, odată ce la materialele cauzei este dovada solicitării examinării cauzei în lipsa lui.

Prin urmare, în cazul lipsei la ședința de judecată a reclamantului, citat pentru a da explicații, și care a solicitat examinarea cauzei în lipsa sa, instanța urma să examineze acțiunea civilă în baza înscrisurilor prezente la materialele cauzei.

Concomitent, instanța de prim nivel nu a indicat care este legea în temeiul căreia se scoate acțiunea de pe rol, care s-ar încadra în dispozițiile literei m) de la art.267 Codul de procedură civilă – scoaterea de pe rol a acțiunii în alte cazuri prevăzute de lege.

Din considerentele menţionate, Colegiul civil şi de contencios administrativ al Curţii de Apel Bălţi conchide că instanța de prim nivel a interpretata eronat normele de drept procedural, ceea ce au dus la emiterea unei încheieri neîntemeiate, de aceea recursul

declarat de avocatul Teodor Caşu în interesele recurentului Guțu Vadim se admite, se casează integral încheierea Judecătoriei Edineț sediul Dondușeni din 31.07.2024.

Conform art.428 alin.1 Cod de procedură civilă, decizia instanţei de recurs emisă după examinarea recursului împotriva încheierii rămîne irevocabilă din momentul emiterii.

Conducându-se de dispozițiile art.427 lit.c) Cod de procedură civilă, Colegiul civil şi de contencios administrativ al Curţii de Apel Bălţi ,-

d e c i d e :

Admite recursul declarat de avocatul Teodor Caşu în interesele lui Guțu Vadim.

Casează integral încheierea Judecătoriei Edineț sediul Dondușeni din 31.07.2024, emisă în cauza civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Guțu Vadim, intervenient accesoriu Crivoi Andrei împotriva lui Jumiga Dan privind încasarea datoriei și cererea reconvențională depusă de Jumiga Dan împotriva lui Guțu Vadim privind constatarea nulității actului juridic.

Cauza civilă se restituie spre examinare în aceiași instanță, în același complet de judecată.

Decizia este irevocabilă de la emitere.

Preşedintele completului, judecător **Elena Grumeza**

Judecători **Natalia Chircu** **Dumitru Corolevschi**